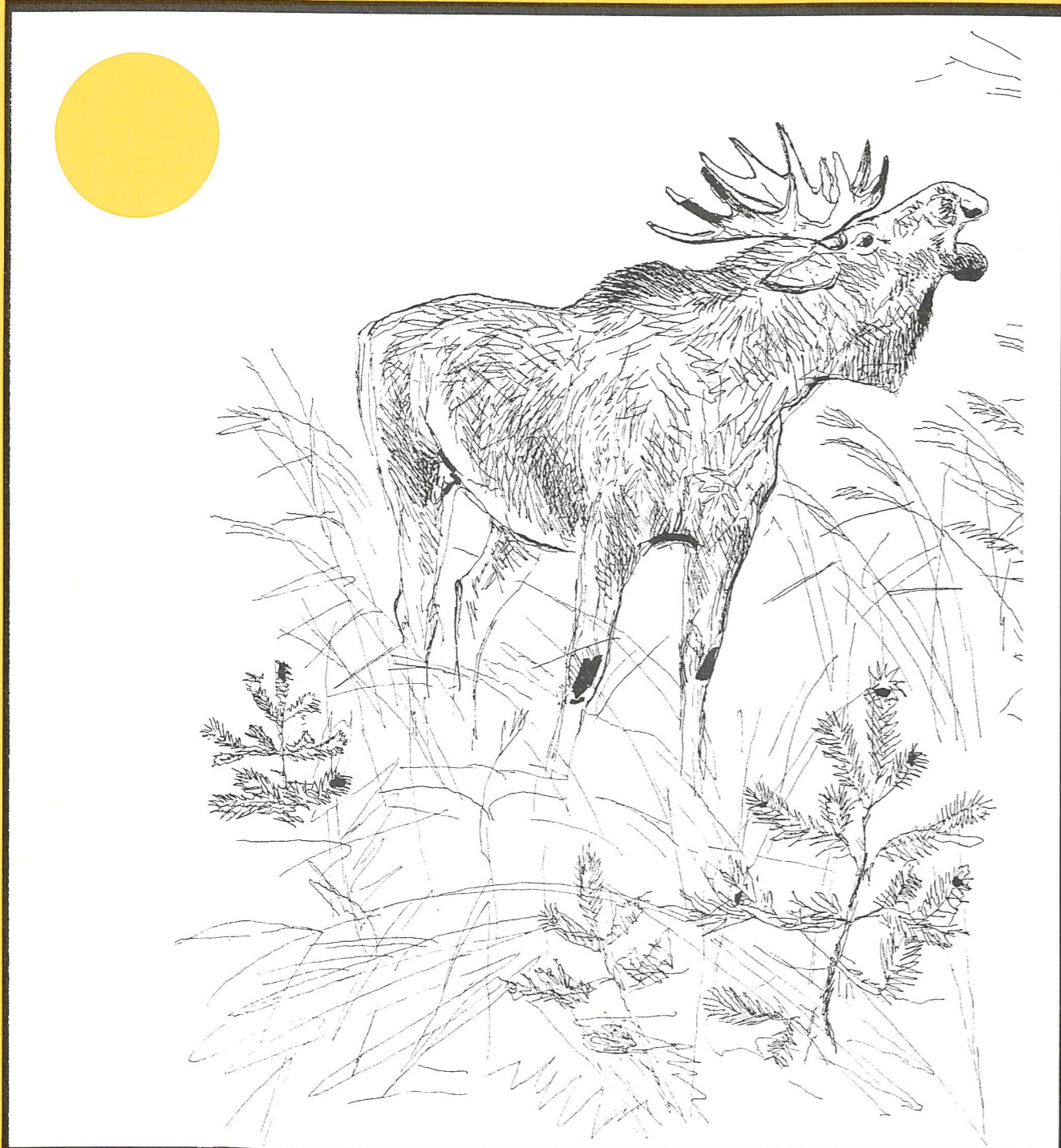

TUNTOSARVI

Suomen Kuurosokeat ry • lokakuu 10/1988

Hirvi on suuri eläin. Sen turkki on ruskea ja sarvet komeat. Hirviä on metsissä paljon. Siksi niitä metsästetään syksyllä.

TUNTOSARVI

Suomen Kuurosokeat ry
lokakuu N:o 10/1988

Lehti ilmestyy 11 kertaa vuodessa isokirjoituksella ja pistekirjoituksella. 14. vuosikerta

JULKAISIJA

Suomen Kuurosokeat ry
Mäkelänkatu 50
00510 Helsinki

Puhelin: 90-77041 (vaihde)
Tekstipuhelin: 90-7704 355

Pankki: KOP Keski-Töölö, Helsinki
101210-168221

PÄÄTOIMITTAJA

Heli Reinikainen

TOIMITUS, TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET

Suomen Kuurosokeat ry
Mäkelänkatu 50
00510 Helsinki
Puhelin: 90-7704 213

TILAUSHINTA

Kuurosokeille lehti on maksuton.
Muut: 110 mk 12 kk

PAINOPAIKKA

Vammalan Kirjapaino Oy
38200 Vammala

SISÄLLYS

Puheenjohtajan palsta	3
Kuurosokeiden apuvälineitä:	
— Kuulokoje, osa 3	6
Lukijalta:	
— Muistelmia kuurosokeiden pohjoismaiselta kulttuuriviikolta, osa 2 ..	8
— Iloinen päivä	10
NAK:n palsta:	
— Irlantilainen seikkailu, osa 1	11
Satusivu	14
Voi — miksi	15

LUKIJAN KIRJOITUKSET

Lähetä kirjoituksesi mukana tiedot:

1. koko nimesi (etunimet ja sukunimi)
2. syntymäaika
3. sosiaaliturvatunnus
4. tarkka osoite
5. pankkiyhteys

Postituspäivät:

21. 10.
15. 11.
15. 12.

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

HEI KAIKKI

- Tukihenkilönä kuurosokea
- Kerhossa tutustumme toisiimme

Aluesihteerit auttavat

On tärkeää yrittää itse hoitaa asioitaan. Alueelliset järjestävät siihen mahdollisuuden. Yksi hyvä tapa on mennä yhdessä alueellisen kanssa. Tulkin voi pyytää mukaan tarvittaessa.

Kun itse menemme ja itse puhumme, olemme elävänä läsnä. Viranomaisetkin näkevät, millaista on olla kuurosokea.

Heidän on helpompi uskoa, että itse todella haluamme palveluita yhteiskunnalta.

Usein tapahtuu, että saamme jonkin palvelun. Kuitenkaan emme käytä sitä. Se on epäjohtonmukaista.

Tulkkipalvelut ja kuljetuspalvelut ovat ihania asioita. Niiden avulla avautuu uusi maailma.

Mutta ensin meidän pitää opetella käyttämään näitä palveluita. Toimintaohjeet ovat puutteellisia. — Kannattaa kuitenkin ottaa ne selville.

Tavataan siis vaikkapa kerhossa.

jatkuu seuraavalla sivulla

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Tukihenkilönä kuurosokea

Niin, miksi ei?
Sinä olet tavannut minut.
Olet jutellut kanssani.
Minulle on helpompi jutella,
koska olen itsekin kuurosokea.

Tiedän, miltä Sinusta tuntuu.
Annan Sinun surra.
Voit kirjoitella minulle.
Voimme lähteä yhdessä
kurssille, leirille, kerhoon.
Lähden kanssasi,
niin Sinulle on helpompaa.

En kerro asioitasi muille.
Olen ystäväsi.
Tällaista on tukihenkilön työ.

Se edellyttää,
että on itse hyväksynyt oman
vammansa.

Tietää, millainen vamma on
ja miten se kehittyy.
— Ja siitä huolimatta
haluaa auttaa muita,
joilla on nyt vaikeaa.

Tukihenkilö auttaa pääsemään
vaikean ajan yli.
Tukihenkilö innostaa lähtemään
liikkeelle.

IHMISEN EI OLE HYVÄ

OLLA YKSIN

Kerhossa tutustumme toisiimme

Kerhojen tarkoitus on
tutustuttaa meidät toisiimme.
Mutta kaikki eivät tule kerhoon.
Meidän on mentävä heidän
luokseen.

Älä hämmästy, jos alueellinen
kysyy:
»Saanko antaa nimesi ja osoitteesi
toiselle kuurosokealle?»

Ehkä jonakin päivänä saat kotiisi
vieraan: toisen kuurosokean.
Tietysti vain, jos itse haluat.
Ja annat siihen luvan.

Mitä ajattelet tästä?
Soitelkaa, kirjoitelkaa
ja kertokaa kun tavataan jossain.

Ruotsalaisten kontaktihenkilöt ovat kuurosokeita

Ruotsissa kerhon vetäjiä sanotaan
kontakti-henkilöiksi
(yhteys-henkilö).
He ovat jo vuosia vierailleet
oman alueensa kuurosokeiden
luona.

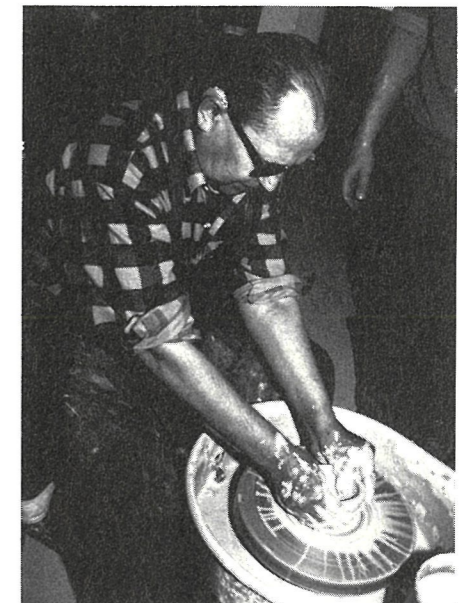
Kontakti-henkilöt järjestävät
matkoja
lähinnä omassa kaupungissa.
He käyvät museoissa, puistoissa,
kirkoissa yms. paikoissa.

jatkuu seuraavalla sivulla

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

**Päivi Rantatalo soittaa
rumpuja oikealla.**

**Martti Rötö tekee
savikuppia.**

Heitä on Ruotsissa 15—20 henkeä.
Kontakti-henkilöt ovat
kuurosokeita.

Aluekokous valitsee kontakti-
henkilön 2 vuodeksi kerrallaan.
Sopivaa kuurosokeaa on vaikea
löytää.
Ihmiset ovat passiivisia
(haluttomia).

Kumma juttu tuo passiivisuus.
Olen vierailut monella
kurssilla ja leirillä.

Olen nähnyt,
miten vaikeasti kuurosokea oppii
vähitellen uusia asioita.
Oppii oma-toimiseksi.
Tietää itse, mitä haluaa.

Olen nähnyt elämysten tuovan
hymyn suupieleen
ja rypyt silmäkulmaan.

Rumpujen soittaminen näyttää
olevan yksi jännä juttu,
jota sopii kokeilla.

Hei taas . . .

KUULOKOJE: Osa 3

Jatkuu numerosta 9/1988

Vahvistuksen säätäminen

Äänen saat sopivan voimakkaaksi, kun pyörität äänen-voimakkuuden säädintä.

Liian hiljainen voimakkuus ei hyödytä.

Liian suuri voimakkuus saa äänen kaikumaan ja vääristymään.

Aloita pienellä vahvistuksella. Lähikuuntelussa riittää pienempi vahvistus. Suuressa salissa vahvistuskin saa olla suurempi.

Äänen epämiellyttävyys

Äänen epämiellyttävyys-kynnys eli LDL on tärkeä selvittää kuulon tutkimuksessa. LDL vaikuttaa kuulokojeen valintaan.

Tarvitsetko muita apuvälineitä

Harjoittele kuulokojeen käyttöä kotona radion tai TV:n ääressä tai ryhmässä toisten kanssa. Lähde myös ulos ja julkisiin tiloihin.

Kuuntele ovikelloa ja puhelinta kuulokojeella. Silloin tiedät, tarvitsetko muita apuvälineitä, esim. puhelin-adapteria tai valoa vilkkuvaa ovikelloa.

TASKUKOJE

Taskukojeita käytetään vähemmän kuin korvantauskojeita.

Taskukojeiden vahvistus on hiukan suurempi kuin korvantauskojeiden.

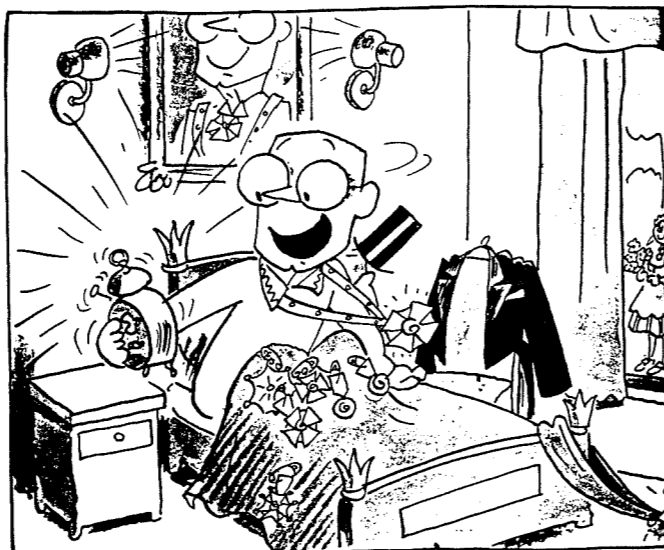
Taskukojeen käyttäjä tarvitsee erillisen pussin kojeen kantamista varten.

Johto piilotetaan vaatteiden alle ja viedään niskan takaa korvaan. Silloin johto ei tartu kiinni mihinkään.

Johdon kunto tarkistetaan silloin tällöin.

Tarvittaessa johto vaihdetaan uuteen.

jatkuu seuraavalla sivulla

Presidentin aamuherätys

Milloin tarvitset uuden kuulokojeen

Kuulokoje uusitaan tarvittaessa tai ainakin 5 vuoden välein.

Korvakäytävä »leviää» jatkuvassa käytössä ja korvakappaleesta tulee liian väljä.

Uusi koje hankitaan myös silloin, kun entinen menee rikki eikä sitä kannata korjata. Myös kuulo voi muuttua.

On tärkeää uusia myös muoviletku riittävän usein.

Vanha letku kovettuu ja heuttaa kojeen vinkumista.

Kun letku vaihdetaan usein, on korvakappaleen irrottaminen puhdistusta varten helpompaa.

PARISTOT

Pidä useita paristoja kotona

Kuulontutkija ohjaa paristojen käyttöä.

Hän kertoo, mistä paristoja saa ja miten paljon niitä kannattaa hankkia kotiin.

Paristot kuluvat äkkiä loppuun. Kuljeta niitä sen takia aina mukana.

Paristojen säilytys

Säilytä paristoja kuivassa ja viileässä paikassa. Tavallinen huone riittää.

Palauta vanhat paristot sinne, mistä olet ne saanut. Niitä ei saa heittää roskiin.

Poista vuotava paristo

Vuotava paristo täytyy heti poistaa kojeesta. Kuivaa kojekotelo huolellisesti ja puhdista syöpyneet koskettimet.

Syöpyneet paristo-koskettimet aiheuttavat äänen katkoksia.

Jos paristokotelo kostuu, pääsee vuotavaa nestettä kojeen sisään ja se vioittuu.

Lähde: Kuuloviesti 3/86
Kuulokojeen käytön opas,
Kuulonhuoltoliitto ry, 1987
Piirustus: Kari Suomalainen
Täyskäsi, Otava, Keuruu 1975

LUKIJALTA

MUISTEMIA KUUROSOKEIDEN POHJOISMAISELTA KULTTUURIVIIKOLTA

Jatkuu numerosta 9/1988

Kirjoittanut: Hilikka Kasurinen

**JOKA AAMU VOIMISTELIMME.
JOKA ILTA OLI SAUNA JA UINTI.
LINJA-AUTOLLA TEIMME
TUTUSTUMISKÄYNTJÄ ERI
KOHTEISIIN.**

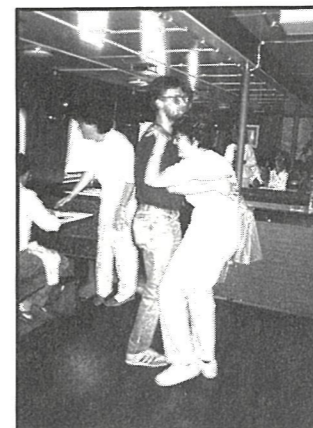

Vierailimme Alvar Aalto -museossa.

(Alvar Aalto on Suomen kuuluisin arkkitehti. Nyt hän on jo kuollut.)
Museossa oli tuoleja, pöytiä ja lattiapiironki (kaappi).
Ne oli tehty koivusta.
Alvar Aalto oli ne kaikki suunnitellut.
Seinillä oli paljon kuvia hienoista taloista.
Aalto oli suunnitellut nekin.

Ravintola-illan vietimme Alvar Aallon piirtämässä (suunnittelemassa) talossa.
Siellä tanssattiin kovasti.

jatkuu seuraavalla sivulla

Laivalla tanssittiin

Laivaretken teimme Päijänteelle.
Poikkesimme saareenkin paistamaan makkaraa ja syömään eväitä.
Saimme kiivetä valtavan korkeaa, kallioista mäkeä.
Se oli joillekin rankkaa.
Mutta toiset kiipesivät sen vikkellästi.
Minä ainakin oli pepullani.
Kerran Arto veti minua kuin kivirekeä ylös.
Mutta auttoi hän muitakin.

Huipulla oli 2 hirsimajaa.
Lenimme toiseen sisälle.
Tuli paloi takassa.
Ulkoverannalla oli grilli.
Paistoimme siinä makkaraa.

Sää vaihteli.
Aurinko paistoi ja välillä satoi.
Ilma oli lämmin.

Rannalla oli 2 venettä.
Osa kuurosokeista matkusti laivalle takaisin veneellä.
Osa käveli vaikea-kulkuista tietä pitkin, jos halusi.

Laivalla pistettiin tanssiksi, niin että rytinä kävi.
Laivakin tanssi meidän tahdissamme.

Ortodoksinen kirkko oli pieni ja avara

Kävimme ortodoksisessa kirkossa.
Siellä kirkonmenot suoritetaan seisten.
Tuoleja oli sentään seinänvierustoilla.
Kirkko oli pieni ja avara.

Paljon oli kauniita tauluja (ikoni = pyhä kuva kirkossa) seinillä.
Taulut kuvasivat Jeesus Kristusta ja Äiti Mariaa lapsen kanssa.
Lattialla oli pieniä plyyshi-mattoja.
Ostimme kirkosta muistoja kotiin vietäviksi.
Minä ostin hopeisen kaularistin.

Jatkuu seuraavassa numerossa

NAK:N PALSTA

Suomesta tulivat matkanjohtaja-opas Marjukka La Crosso, Anu ja Hilikka (Hilikka on Anun äiti ja opas) sekä tämän kirjoittaja.

Suomesta olisi mahtunut mukaan enemmänkin, mutta peruuttajat eivät olleet ilmoittaneet pois jäämisestään tarpeeksi ajoissa.

Kuurosokeat olivat suunnitelleet viikon ohjelmaa

Viikon ohjelmaa olivat laatineet kuurosokea Anne Murphy Duplinista ja Doreen Heath Belfastista. (Anne Murphyn kirjoitus »Nainen ja vammaisuus» oli Tuntosarven numerossa 8/1988, toimituksen huomautus).

Takana jyliä kukkuloita. Kuvassa näkyy tyypillisiä irlantilaisia taloja.

Vasemmalta oikealle henkilöt: Anu ja Hilikka Mikkola, Marjukka La Crosso ja Tuula Hartikainen.

NAK:N PALSTA

MAJOITUS JA RUOKA

Asuimme vanhassa kivitalossa. Sitä voi sanoa ihan kartanoksi (= suuri rakennus).

Liinänä oli 4 kerrosta. Huoneet olivat 2 hengelle. Suihku ja WC olivat erikseen käytävällä.

Me pohjoisesta tulleet jouduimme heti pyytämään sähköpatterit. Huoneet tuntuivat viileiltä ja liinavaatteet (lakanat) kosteilta. Lämpö oli tarpeen.

Englantilaiseen aamupalaan kuului

Paahtoleipää voin tai marmeladin kanssa, mausteleipää, muroja, kananmunia.

Juomana oli kahvia, teetä, mehua tai maitoa.

Toisinaan oli leikkeleitähän, jugurttia ja hedelmiä.

Lounaat ja päivälliset koostuivat

pääasiassa erilaisista kana- ja liharuoista. Ne maistuivat hyvälle ja olivat sopivasti maustettuja. Jälkiruoat olivat myös ihania. Eivätkä ruoat aiheuttaneet vatsatauteja!

Tabor House — majapaikkamme

IRLANTILAINEN SIUNNAUS

»Nouskoon tie sinua kohtaamaan.

Olkoon tuuli aina takanasi.

Lämmittäköön aurinko aina kasvojasi

ja sade pisaroikoon pehmeänä niityillesi.

Pidelköön Jumala sinua kämmenellään

kunnes jälleen koostamme.»

(Runo on toimituksen)

jatkuu seuraavassa numerossa

SUOMALAISIA LASTENLORUJA

Harakka huttua keittää

Harakka huttua keittää,
hännällensä hämmentää,
pyrstöllänsä pyörittää,
nokallansa maistaa,
antaa tuolle,
antaa tuolle,
antaa tuolle,
antaa tuolle.
Tuopa jäikin ilman.
Harakka lähti kaivolta vettä
hakemaan.
Tässä on kivi, tässä on oja,
ja täältä se kaivo löytyi.
Kuru-kuru-kuru

VOI — MIKSI

Sanat: Ossi Rajala

VOI MIKSI, SINÄ SILLOIN,
AINA JOSKUS ILLOIN,
OLIT NIIN ONNETON.

VOI MIKSI — SINÄ SILLOIN
AINA JOSKUS ILLOIN
KYYNELHELMEN KIRKKAHAN
VUODATIT.

VOI MIKSI — SINÄ SILLOIN
AINA JOSKUS ILLOIN
OLIT NIIN SURULLINEN.

VOI MIKSI SINÄ SILLOIN
AINA JOSKUS ILLOIN
KAIPAAVAN KATSEESI LOIT.

VOI MIKSI — SINÄ SILLOIN,
AINA — JOSKUS ILLOIN,
OLIT NIIN ALLAPÄIN.

